

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST

Priznanja inovatorjem in raziskovalcem

Občinska raziskovalna skupnost je 23. aprila podelila priznanja delavcem-inovatorjem in mladim raziskovalcem za dosežke na področju inovativne in inventivne dejavnosti v združenem delu, v procesu vzgoje in izobraževanja ter pri popularizaciji znanstveno raziskovalne misli med mladino.

Res je, da se vse bolj zavedamo pomena raziskovalnega dela in potreb hitrejšega prodora rezultatov tega dela v vsakodnevno delo in življenje. Pa se kljub temu vsakodnevno srečujemo s poročili o njegovem pogostnem zapostavljanju in preveč obotavljivem sprejemanju novega v vtečne delovne navade in proizvodne postopke. Šte-

vljučevanje najširšega kroga delavcev v inventivno, kreativno dejavnost. Imamo torej tudi delavce, ki si vztrajno in uspešno prizadevajo za popularizacijo množične inventivne dejavnosti in raziskovalnega dela,« je v uvodu povedala MARIJA WEBER, predsednica skupščine občinske raziskovalne skupnosti.

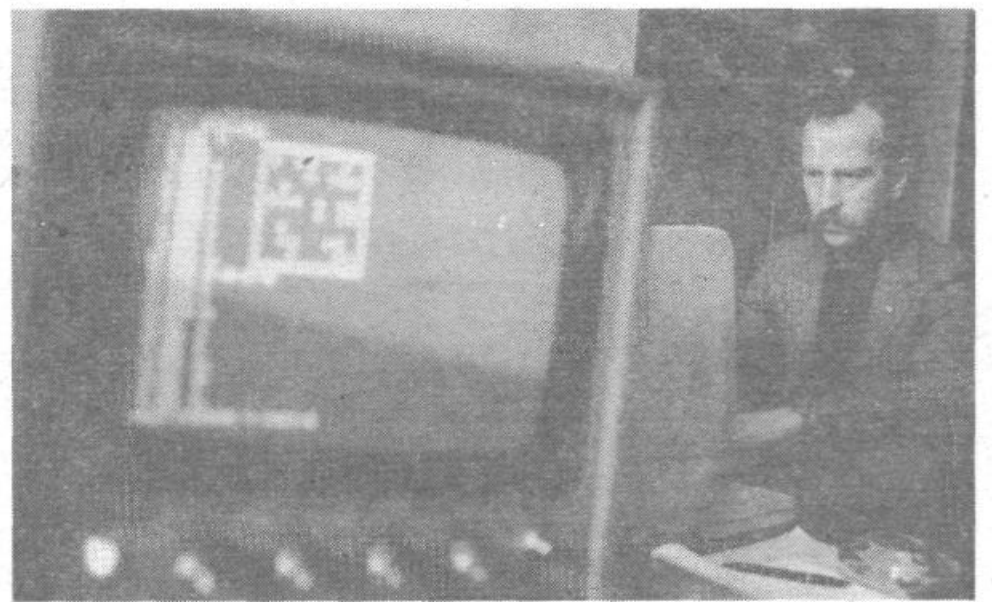
Začetki že v osnovni šoli

»Razveseljivo je tudi dejstvo,« je nadaljevala tovarišica Webrova, »da imamo danes tu skupine mladih učencev, ki v okviru interesnih krožkov,

pod vodstvom prizadevnih mentorjev, raziskujejo neznano in tako poglobljajo svoje znanje. Upam, da se bo njihov krog hitro širil in da bodo vključena vse širša interesna področja. Pri tem nam današnje omejitve materialnih možnosti ne smejo jemati poguma, saj nam bo le hitrejša uveljavljanje domačega znanja in prodor novih idej, izboljšanih delovnih postopkov, odločno vpljevanje rezultatov inovativnega dela v vsa področja našega samoupravnega sistema gospodarjenja zagotavljalo večje materialne možnosti razvoja, večjo produktivnost dela, boljše gospodarjenje, boljše življenje.«

NINA ČOŽ

ZAKAJ TAKO?

Problematika srednjega usmerjenega izobraževanja računalniške usmeritve

Današnje stanje v razvoju in uporabi računalniških znanosti v industriji, raziskovanju, informacijskih dejavnostih in izobraževanju v razvitem svetu narekuje, da moramo pospešiti in konkretizirati vključevanje računalniških znanosti v našo družbo. Tak razvoj predvideva tudi resolucija o planu razvoja SRS in SFRJ. Če ne bomo sledili razvoju, bomo vedno bolj zaostajali tako na tehnološkem kot na raziskovalnem področju in s tem večali odvisnost od razvitejšega sveta, namesto da bi jo zmanjšali.

Organiziran razvoj računalništva pa ni mogoč brez ustreznih strokovnjakov, ki jih bo družba v bodoče potrebovala še več. Samo znanje računalništva, zlasti na področju programske opreme je tudi proizvodna sila in produkt, ki ima tržno vrednost in v katerem je zajeto presežno delo. Izkušnje kažejo, da predstavlja programska oprema 90% odstotkov vrednosti računalnika, 10% odstotkov pa odpade na strojno opremo.

Stanje na področju srednjega usmerjenega izobraževanja za usmeritev računalništva kaže, da se bo razkorak in zaostanek v razvoju še povečal, saj je družba dosedaj storila za izobraževanje na področju računalništva mnogo premalo. Za uspešno izvajanje izobraževanja na srednji šoli za računalništvo je poleg ustreznih kadrov potrebna tudi zahtevna oprema kot so računalniki, specialna merilna oprema in dobra strokovna literatura. Žal moramo ugotoviti, da so razmere glede opreme, literature in tudi kadrov zelo slabe. Brez zadostnega obsega praktičnih vaj pa učenci ne bodo sposobni učinkovito uporabljati in vzdrževati drage in zahtevne (največkrat še vedno uvožene opreme) in ne bodo sposobni načrtovati lastnih izdelkov, ki bi lahko zamenjali tuje.

Ni učbenikov, pa tudi ustreznih kadrov ni dovolj, saj so osebni dohodki nižji kot v industriji. Pouk največkrat poteka v nefunkcionalnih prostorih, saj je šola dotrajana, sredstev za vzdrževanje in obnovo pa je mnogo premalo.

Močno in kvalitetno bazo za pridobivanje ustreznih kadrov s srednjo in kasneje z visoko izobrazbo bomo pridobili le s kvalitetnim poukom v ustreznih razmerah. Pritiski za povečanje vpisa za vsako ceno, ki smo jim priče v zadnjem času, bodo v sedanjih razmerah povzročili kvečjemu veliko škodo, saj še dosedanjemu številu učencev družba ni zagotovila ustreznih pogojev za normalno delo. Zato moramo najprej izboljšati materialno bazo in šele nato razmišljati o povečevanju vpisa, ki pa mora biti predvsem usklajen s potrebami združenega dela.

Vsi se zavedamo, da že danes zaostajamo v razvoju za več let za razvitejšim svetom. Vsak dan smo priče novim odkritjem in tehnološkim izboljšavam, ki ta razkorak še povečujejo v taki meri, da ga kmalu ne bomo več mogli držati na enaki ravni, kaj šele zmanjševati. Kakšne bodo posledice takega ravnanja, je najbrž očitno.

Toda doslej vprašanja razvoja računalništva v naši družbi še zdaleč nismo dovolj odgovorno dojel, mar ne?

Delavci

Srednje šole za računalništvo

Nagrajenci

Za predloge iz področja izumov so bile podeljene tri enakovredne nagrade s priznanji naslednjim predlogom in avtorjem: Prva skupina: dr. Janez Pirš, Bojan Marin, ing. Etik Margan, Stanimir Vasič, Igor Mušovič, dipl. ing. Andrej Primec, dipl. ing. Ivan Kvasič, Andrej Vučkovič, dipl. ing. Silva Pirš, ing. Andrej Gartner in prof. dr. Robert Blinc iz Inštituta Jožef Stefan in DO Iskra. Druga skupina: dr. Pavle Cevc, Janko Polanec, doc. dr. Borut Lavrenčič – iz inštituta Jožef Stefan in MO Zarja-Kamnik. Tretji, ki je prejel nagrado pa je bil prof. dr. Blaž Vogeltnik – sodelavec Inštituta za industrijsko oblikovanje pri FAGG.

Tri enakovredne nagrade s priznanji so bile podeljene tudi za področje kompleksnejših in zahtevnejših predlogov: v eno skupino sodijo: Matija Maležič, dipl. ing., prof. dr. Marjan Pajntar in Miroslav Štrubelj iz Inštituta Jožef Stefan. Naslednjo skupino sestavljajo dipl. ing. Vinko Sever, Zvezdana Sterle, ing. Franc Pinterič, dipl. ing. Boštjan Sivka, dipl. ing. dr. Lado Lenart in dipl. ing.

dr. Jurij Tasič. Tretjo skupino ki je prejela nagrado pa sestavljajo: dipl. ing. Danijel Šlebinger, dipl. ing. Jože Bizjak, dipl. ing. Martin Mali, doc. dr. Uroš Stanič, mag. Uroš Aleksič, dr. Sašo Divjak, Janez Zalar in Janez Grom iz Inštituta Jožef Stefan.

Za področje tehničnih izboljšav in koristnih predlogov je bilo podeljenih deset enakovrednih nagrad in priznanj: prvo skupino sestavljajo: prof. dr. Peter Kolbezen, Rafael Zorko, Peter Reinhard, Davor Miljan, dipl. ing. mag. Jurij Šile, Boris Vodopivec, dipl. ing. Branko Mikavilovič, Matjaž Cotman iz IJS in DO EMOND-IMP. V drugi skupini so: Jože Novak, dipl. ing. Aleš Fajgelj, Lado Jevnišek iz IJS. Tretjo skupino sestavljajo: dipl. ing. Joško Koren, Jože Bevc in Anton Jenc. Kot četrta je nagrado prejel Edvard Markež iz TOZD Servis Iskre Commerce, kot peta sta nagrado in priznanje prejela Vlado Svet in Stane Smole iz DO Hoja, kot šesti Avgust Mesiček iz DO Tovil, kot sedmi Franc Čadež iz Silvaprodukta, kot osmi Franc Potočnik iz SDK, kot deveti je nagrado prejel Franc Sivec iz Solskih delavnic tehničnih šol, kot deseti pa so nagrado prejeli: mag. Marko Krečič,

ing. Slavko Gorenc, dipl. ing. Borut Bedjanič, dipl. ing. Brane Brelih, ing. Peter Sedej, ing. Janez Mlakar in ing. Marjan Kamauer iz DO Sistemi za energetiko.

Za organizacijsko delo in popularizacijo MIRD sta bili podeljeni dve enakovredni družbeni priznanji prof. dr. Borisu Frelecu, direktorju IJS in dipl. ing. Niku Vojnoviču, predsedniku odbora za inventivno dejavnost pri OS ZSS.

Za uspešno delo s področja tehnične raziskovalne kulture sta bili podeljeni dve nagradi osnovnošolskima organizacijama: OŠ »7. maj« iz Dobrove za delo zgodovinskega krožka, v katerem sodelujejo Adamič Marija, Tanja Lampe, Lidija Sečnik, Zoran Laznik, Tomaž Dovč, Mateja Oven, Borut Maček in mentorica Marinka Zdešar, in za delo modelarskega krožka, v katerem pa sodelujejo: Franci Sajovec, Matjaž Mramor in mentorica Vidovka Gerbič. Druga pa je osnovna šola Marjan Novak Jovo, ki je nagrado prejela za izdelavo raziskovalne naloge pri dodatnem pouku kemije pri katerem so sodelovali: Sašo Kogovšek, Mitja Zucchiati, Samo Hrvatin in Mentorica Maja Veselko.

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA VIČ-RUDNIK

Govorjenje na pamet

Leta 1982 so se delavci v vzgojno varstvenih organizacijah naše občine odločili za združenje v enovito delovno organizacijo. V skupnih službah je sedaj zaposlenih 37 delavcev, vključujoč vodje delovnih enot. V tej vzgojnovarstveni organizaciji je zaposlenih 150 vzgojiteljic in ravno toliko varuhinj.

Kot rečeno, so se zaposleni sami, z referendumom, odločili za takšno organiziranost. V Ljubljani je že prevladalo mnenje, da je to dobra oblika dela in da bi veljalo takšen način dela uveljaviti v drugih občinah.

V nekaterih sredstvih javnega obveščanja pa smo lahko zasledili številne članke, ki takšni organiziranosti niso naklonjeni, pod članke so podpisani tudi nekateri ljudje, ki naj bi bili strokovnjaki za področje vzgoje in izobraževanja. V teh člankih lahko zasledimo trditve, da je nova organi-

ranost prinesla vrsto slabosti, da trpijo predvsem otroci v vrtcih, da je spričo te organiziranosti slabša strokovna raven zaposlenega kadra v vrtcih, da je bila nova organiziranost le plod političnega pritiska, ne pa želja in hotenj zaposlenih v vrtcih.

Nad vsemi temi trditvami so bili delavci Vzgojnovarstvene organizacije Vič-Rudnik ogorčeni in so jih odločno zavrnil.

»Integracija je bila resda izpeljana nekoliko na hitro, vendar nikakor ne na škodo otrok. Strokovnost zaradi integracije ni nikakor manjša, celo izboljšujemo jo lahko z izobraževanjem, raziskovanjem... Da pa je v skupini preveč otrok, da so vzgojiteljice utrujene, da kader ni dober, da nimamo vzgojiteljev z višjo izobrazbo ker takšne šole sploh ni, to pa ni specifičen problem naše organizacije,« je povedala ravnateljica Ksenija Antončičeva. »Prav tako lahko z gotovostjo trdim, da samou-

pravna organiziranost vzgojnovarstvenih organizacij ni vzrok za slabo podružbljanje vzgoje, slabo sodelovanje vrtec v okoljem, krajavnimi skupnostmi, šolami. Res je, da samoupravna organiziranost in integracija ne more rešiti problema odsotnosti vzgojiteljic (nenehno jih je 30 odstotnih zaradi porodniških in bolniških), res pa je tudi, da tega problema ne razpihujemo tako, kot to delajo v nekaterih drugih občinah, ampak probleme rešujemo s prerez-poreditvami znotraj enot.«

Najnižje plače v Ljubljani

Situacija torej nikakor ni slabša kot v tistih vzgojnovarstvenih organizacijah, ki se za integracijo niso odločili – torej v VVO v drugih vrtcih, v ljubljanskih občinah. Seveda pa to ne pomeni, da problemov, zaradi tega nimajo. Z osebnimi dohodki, na primer, še vedno zaostajajo za drugimi ljubljanskimi občinami. Najnižji osebni dohodek ima snažilka – 9569 dinarjev, najvišjega pa ravnateljica – 29092 dinarjev. Varuhinje imajo v povprečju 12632 dinarjev, vzgojiteljice pa 17608 di-

narjev. Lanski povprečni osebni dohodek je bil torej 15335 dinarjev. Dejstvo je tudi, da delitve po delu nimajo – pa tudi če bi jo imeli, komu od navedenih naj še vzamejo, da bi dali drugemu? Pri tako nizki masi sredstev za osebne dohodke je nagrajevanje po delu skorajda nemogoče uveljaviti.

Tudi sredstev za zadovoljevanje stanovaljskih potreb je malo, k sreči pa so najbolj pereče probleme skorajda rešili. Tudi s počitnikovanjem se ne morejo pohvaliti, saj svojega počitniškega doma ali vsaj prikolice nimajo.

Omeniti velja pa še nekaj. Z integracijo so sedaj vidne dejanske potrebe staršev po organiziranem varstvu otrok. Za vse vrtece se vloge zbirajo na enem mestu. Starši ne morejo vložiti prošnje v več vrtec naenkrat. Potrebe so vidnejše. Vrtci na Viču bi sedaj lahko sprejeli 800 novih otrok, prošnje za sprejem pa je le 600. Največ prošnje – kar 200 jih je v Trnovem, v Kozarjah pa povpraševanje po organiziranem varstvu upada, predvsem zaradi manjšega prirastka otrok, kar potrjujejo tudi prijave v oddelke za pripravo na osnovno šolo.

NINA ČOŽ